

Sygn. akt IV Ca 236/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Jolanta Deniziuk

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Mariusz Struski (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Sobocińska

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2013 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1) i M. P. (2)

przeciwko T. P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego
w Człuchowie z dnia 21 listopada 2012r., sygn. akt I C 93/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo,
2. nie obciąża powodów kosztami procesu i postępowania apelacyjnego,
3. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego
w Człuchowie na rzecz adwokata W. S. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych wraz z należnym podatkiem od
towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu M. P. (1).

Sygn. akt IV Ca 236/13

UZASADNIENIE

Powódka M. P. (1) wniosła przeciwko L. P. (1) i T. P. pozew o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej umowy sprzedaży z dnia 1 czerwca 2007 r., w wyniku której L. P. (1) zbył na rzecz swojej małżonki T. P. zakład budowlano-remontowy.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 13 marca 2003 r. sygn. akt I RC 1246/00 oraz wyroku Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 9 grudnia 2010 r. sygn. akt III RC 230/10 pozwany jest dłużnikiem alimentacyjnym w stosunku do niej oraz do wspólnego syna powódki i pozwanego M. P. (2). Od czasu podwyższenia alimentów na rzecz syna wyrokiem z dnia 9 grudnia 2010 r., pozwany przestał regulować obowiązek alimentacyjny, a postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko niemu było bezskuteczne. Zdaniem powódki pozwany świadomie sprzedał pozwanej zakład budowlano-remontowy w celu pokrzywdzenia jej oraz ich wspólnego syna. Z uwagi na fakt, że pozwany nie posiadał majątku ruchomego czy nieruchomości, z których można byłoby skutecznie prowadzić egzekucję, pozostawało jedynie wynagrodzenie, z którego nie można

było wyegzekwować w całości wierzytelności powódki. W związku z powyższym zdaniem powódki pozwani wypełnili przesłanki określone w art. 527 par 3 k.c.

Na rozprawie pozwani wnieśli o oddalenie powództwa, podnosząc że nie zostały spełnione przesłanki skargi paulińskiej. Podkreślili, że alimenty były płacone regularnie do 9 grudnia 2010 r., a sprzedaż zakładu nie miała na celu pokrzywdzenia wierzyciela, lecz tylko ratowanie przedsiębiorstwa.

Pismem z dnia 18 lutego 2012 r. pełnomocnik powódki doprecyzował pozew, w ten sposób, iż powództwo wносиła powódka M. P. (1) i jej syn M. P. (2). Pełnomocnik wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do pokrzywdzonej M. P. (1) umowy sprzedaży składników majątkowych wchodzących w skład prowadzonego przez L. P. (1) przedsiębiorstwa, zawartej przez pozwaną T. P. i dłużnika L. P. (1) oraz o uznanie za bezskuteczną w stosunku do pokrzywdzonego M. P. (2) umowy sprzedaży składników majątkowych wchodzących w skład prowadzonego przez L. P. (1) przedsiębiorstwa, zawartej przez pozwaną T. P. i dłużnika L. P. (1). Ponadto pełnomocnik wniósł o zobowiązanie pozwanej T. P. do znoszenia egzekucji z przedmiotów, które miały zostać wskazane w toku postępowania dla zaspokojenia wierzytelności.

Na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2012 r. pełnomocnik strony powodowej sprecyzował, że występuje jako pełnomocnik tylko powódki M. P. (1), natomiast małoletni powód reprezentowany jest przez matkę M. P. (1) – przedstawiciela ustawowego. Dodatkowo powódka sprecyzowała, że wnosząc pozew wносиła go w imieniu swoim oraz małoletniego syna, który również jest stroną postępowania. Na rozprawie cofnięto pozew przeciwko L. P. (1).

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy w Człuchowie umorzył postępowanie wobec L. P. (1).

Pismem z dnia 27 sierpnia 2012 r. pełnomocnik strony powodowej zmienił powództwo i wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki M. P. (1) i w stosunku do powoda M. P. (2) zawartej w dniu 15 marca 2011 r. pomiędzy dłużnikiem L. P. (1) a pozwaną T. P. umowy darowizny zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej w K.o powierzchni (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw (...). Ponadto w piśmie wniesiono o zobowiązanie pozwanej do znoszenia egzekucji z w/w nieruchomości dla zaspokojenia wierzytelności wynikających z wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 13 marca 2003 r. sygn. akt I RC 1246/00 oraz wyroku Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 9 grudnia 2010 r. sygn. akt III RC 230/10. W uzasadnieniu pisma wskazano, że w dniu 15 marca 2011 r. pozwana przyjęła od swojego męża darowiznę w/w nieruchomości, a czynność ta bezpośrednio była poprzedzona złożonym przez powódkę wnioskiem o wszczęcie egzekucji (21.02.2011 r.) i wezwaniem Komornika do zaspokojenia długu (23.02.2011 r.).

Rozpoznający sprawę w I instancji Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powódka M. P. (1) i L. P. (1) byli małżeństwem i mają wspólnego syna- powoda M. P. (2). L. P. (1) prowadził działalność gospodarczą w postaci zakładu budowlanego, gdzie zatrudniał swoją ówczesną żonę M. P. (1) oraz pozwaną T. P.. Zakład ten prosperował bardzo dobrze. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 13 marca 2003 r. sygn. akt I RC 1246/00 związek małżeński M. i L. P. (1) został rozwiązany przez rozwód, a na L. P. (1) nałożono obowiązek alimentacyjny wobec powódki w wysokości 700 zł. Ponadto wyrokiem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 9 grudnia 2010 r. sygn. akt III RC 230/10 L. P. (1) został obciążony obowiązkiem alimentacyjnym w wysokości 1.000 zł względem powoda M. P. (2).

W dniu 26 lipca 2003 r. pozwana T. P. zawarła z R. P. związek małżeński. W dniu 23 kwietnia 2007 r. pomiędzy małżonkami została ustanowiona rozdzielczość majątkowa.

W dniu 1 czerwca 2007 r. L. P. (1) sprzedał swojej żonie T. P. prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo Zakład Budowlano (...) z siedzibą w K.. Po nabyciu przedsiębiorstwa pozwana zatrudniła swojego męża L. P. (1).

W dniu 21 lutego 2011 r. powód wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko L. P. (1) z uwagi na fakt, że nie płacił alimentów zgodnie z treścią w/w wyroku. Egzekucja została również wszczęta z wniosku powódki M. P. (1),

której również nie regulował alimentów zasądzonych wyrokiem. Obie egzekucje okazały się bezskuteczne. W ich toku ustalono, że dłużnik nie posiadał majątku ruchomego oraz nieruchomości, z których można byłoby skutecznie prowadzić egzekucje. Egzekucja prowadzona była tylko z wynagrodzenia za pracę, z którego przekazywana była kwota podlegająca egzekucji. Komenda Powiatowa Policji prowadzi postępowanie przygotowawcze w sprawie uchylania się od obowiązku alimentacyjnego przez L. P. (1) na rzecz powodów.

W dniu 15 marca 2011 r. pozwana T. P. przyjęła od swojego męża L. P. (1) w drodze umowy darowizny nieruchomość zabudowaną stanowiącą działkę nr (...), położoną w K.o powierzchni (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw (...). Wartość darowizny została określona przez strony na kwotę 25.000 zł.

W dniu 31 sierpnia 2012 r. pozwana w drodze umowy darowizny przekazała na rzecz swojego męża L. P. (1) Zakład Budowlano (...) z siedzibą w K..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy w Człuchowie wyrokiem z dnia 21 listopada 2012 r., sygn. akt I C 93/11 uznał za bezskuteczną względem powódki M. P. (1) i powoda M. P. (2) umowę darowizny zarejestrowaną w Repertorium A pod numerem (...) zawartą w Kancelarii Notarialnej w C. przed Notariuszem L. W. w dniu 15 marca 2011 r. pomiędzy L. P. (1) a T. P. obejmującą nieruchomość – działkę rolną nr (...), o powierzchni 0,2846 ha, położoną w obrębie K., gmina C., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw (...) i nakazuje pozwanej T. P., aby zezwoliła na prowadzenie egzekucji z wyżej opisanej nieruchomości w celu zaspokojenia wierzytelności przysługującej powódce M. P. (1), wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 13 marca 2003r. w sprawie I RC 1246/00, któremu to wyrokowi Sąd Okręgowy w Słupsku w dniu 24 kwietnia 2003 roku nadał klauzulę wykonalności oraz wierzytelności przysługującej powodowi M. P. (2), wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie III RC 230/10, któremu to wyrokowi Sąd Rejonowy w Człuchowie w dniu 14 grudnia 2010 roku nadał klauzulę wykonalności oraz zasądził od pozwanej T. P. na rzecz powódki M. P. (1) kwotę 2.400zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, a także nakazał ściągnąć od pozwanej T. P. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Człuchowie kwotę 1.250 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

Uzasadniając treść powyższego rozstrzygnięcia Sąd I instancji zauważył, że co do zasady stan faktyczny między stronami był bezsporny. Sąd nie miał wątpliwości, iż powodowie są wierzycielami męża pozwanej L. P. (1). Ustalenia jedynie wymagał fakt, czy w związku z zawarciem umowy z dnia 15 marca 2011 r. doszło do pokrzywdzenia powodów i niewypłacalności dłużnika L. P. (1) i czy pozwana odniosła korzyść majątkową.

Sąd meriti, rozstrzygając niniejszą sprawę, oparł swe rozważania o treść art. 527 k.c. Zgodnie z treścią § 1 tego przepisu, gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Wobec tego Sąd Rejonowy musiał ustalić, czy doszło do pokrzywdzenia wierzycieli wskutek czynności prawnej dłużnika, w wyniku której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, czy dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli oraz czy osoba trzecia, która korzyść majątkową uzyskała, wiedziała o tym lub mogła się dowiedzieć przy zachowaniu należytej staranności.

Przy ocenie czy darowizna dłużnika L. P. (1) na rzecz pozwanej T. P. została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli Sąd Rejonowy oparł się na § 2 art. 527 k.c., który stanowi, że ma to miejsce wówczas, gdy skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności. Zgodził się ze stanowiskiem doktryny, iż dłużnik działa z pokrzywdzeniem wierzycieli, gdy zdaje sobie sprawę, że w skutek dokonania czynności prawnej może spowodować niemożność zaspokojenia wierzycieli z jego majątku. Pokrzywdzenie wierzycieli nie musi być jego zamiarem, wystarczy żeby dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał. Zdaniem Sądu do skorzystania przez wierzyciela ze skargi paulińskiej wystarczy, że niewypłacalność dłużnika uniemożliwia zaspokojenie wierzytelności tego wierzyciela.

Mając powyższe na uwadze, Sąd I instancji uznał, iż w przedmiotowej sprawie darowizna dłużnika L. P. (1) na rzecz pozwanej T. P. została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli. Sąd nie miał wątpliwości, iż dłużnik nie posiadał innego majątku i był niewypłacalny. Na skutek zaskarżonej umowy z majątku dłużnika ubyło prawo własności przedmiotowej nieruchomości, w związku z czym nastąpiło zmniejszenie jego majątku. W jej wyniku doszło do stanu, w którym powodowie nie mogli zaspokoić swoich wierzytelności. Dotychczasowe egzekucje okazały się bezskuteczne. Sąd wziął pod rozwagę twierdzenia pozwanej o tym, że na skutek umowy z sierpnia 2012 r. sytuacja dłużnika zmieniła się, albowiem dłużnik odzyskał przedsiębiorstwo oraz przedstawioną na tę okoliczność kserokopię umowy. Niemniej przychylił się do stanowiska pełnomocnika powodów, iż z przedstawionej umowy nie wynika co było jej przedmiotem. Zdaniem Sądu na podstawie przedłożonego dowodu nie można było ustalić czy sytuacja finansowa dłużnika się poprawiła, albowiem żaden dowód tego nie potwierdził, tym bardziej, że w dniu wydania wyroku egzekucja nadal była bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji potwierdzały liczne zaświadczenia i pisma wystawione w toku postępowania egzekucyjnego, w tym także po dniu 31 sierpnia 2012 r. W ocenie Sądu nie mogło być mowy, aby dłużnik nie działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, skoro do zaskarżonej umowy darowizny doszło po wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Nieuzasadnione byłoby inne wyjaśnienie, że dłużnik w toku egzekucji mocą umowy darowizny wyzbywa się swojego majątku. Sąd w pełni podzielił pogląd wyrażony przez Sądy Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 14 października 2010 r. w sprawie I ACa 875/10, że jeżeli komornicza egzekucja świadczenia pieniężnego przeprowadzona z jednej choćby części składowej majątku dłużnika okaże się nieskuteczna, jest to wystarczające do przyjęcia, że wykazana została w ten sposób niewypłacalność dłużnika zalegającego z zapłatą.

W wyniku dokonania zaskarżonej umowy darowizny pozwana T. P. nabyła własność nieruchomości położonej w K.. Sąd I instancji uznał, iż w przedmiotowej sprawie znajdzie zastosowanie art. 529 k.c., wprowadzający domniemanie działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny lub stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny. Wobec nieobalenia przez pozwaną powyższego domniemania Sąd przyjął, iż dłużnik w chwili darowizny działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Sąd I instancji nie miał wątpliwości, iż pozwana wiedziała, że darczyńca miał niespłacone zobowiązania finansowe, że egzekucje były bezskuteczne, i zdawała sobie sprawę, że na skutek zaskarżonej czynności dłużnik wyzbywa się swojego majątku w celu pokrzywdzenia powodów. Z uwagi na to, iż pozwana jest żoną dłużnika, Sąd w przedmiotowej sprawie zastosował domniemanie z art. 527 § 3 k.c. Domniemanie to również nie zostało obalone przez pozwaną.

Wobec powyższych rozważań Sąd Rejonowy uznał, że wszelkie przesłanki skargi pauliańskiej, wskazane regulacją art. 527 k.c. zostały wykazane, a tym samym uznał zmienione powództwo M. P. (1) i M. P. (2) za zasadne.

O kosztach Sąd a quo orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na mocy art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw z art. 98 k.p.c. Strona pozwana przegrała proces w całości, wobec czego Sąd nakazał ściągnąć od pozwanej kwotę 1250 zł tytułem nieopłaconej opłaty sądowej, stanowiącej 5% wartości nieruchomości wskazanej w akcie notarialnym oraz w pkt 3 zasądził na rzecz strony powodowej 2.400 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego znalazła swoje uzasadnienie w treści § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348).

Od powyższego orzeczenia apelację wywiodła pozwana, zaskarżając go w całości i podnosząc zarzut niezgodności ustaleń faktycznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności, iż dłużnik alimentacyjny L. P. (1) jest niewypłacalny i nie posiada żadnego majątku i w konsekwencji, że prowadzona wobec niego egzekucja na rzecz powodów jest bezskuteczna.

W związku z powyższym apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według

norm przepisanych, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

Ponadto pozwana złożyła wnioski dowodowe o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci dwóch postanowień Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie z dnia 28 stycznia 2013 r. o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego na okoliczność złożenia przez powodów wniosku o zawieszenie egzekucji wobec zaspokojenia ich roszczeń z tytułu zaległych alimentów w całości oraz przesłuchania stron na okoliczność zaspokojenia przez L. P. (1) przysługującego powodom roszczenia z tytułu alimentów w całości.

Na rozprawie apelacyjnej powódka wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zauważyć należy, że Sąd Rejonowy, orzekając w niniejszej sprawie, na dzień wyrokowania dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, trafnie oceniając przy tym zgromadzone w sprawie dowody. Z treści zebranego materiału dowodowego Sąd I instancji wyprowadził właściwe ustalenia i wnioski, w oparciu o które prawidłowo zastosował normy prawa materialnego, zaś sposób procedowania w sprawie odpowiadał wymogom określonym w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd I instancji słusznie przyjął, iż w przedmiotowej sprawie umowa darowizny między pozwaną a jej mężem dłużnikiem L. P. (1) została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, bowiem w jej wyniku dłużnik stał się niewypłacalny. W orzecznictwie wskazuje się, iż niewypłacalność w rozumieniu art. 527 k.c. oznacza stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności przysługującej przeciwko temu dłużnikowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., sygn. akt IV CSK 39/11, LexPolonica nr 3991031, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000 r., sygn. akt III CKN 554/98, LexPolonica nr 402148). Na mocy zaskarżonej czynności dłużnik wyzbył się nieruchomości położonej w K., czym uniemożliwił powodom dochodzenie swych wierzytelności z tego składnika majątkowego. Nabyta przez pozwaną nieruchomość stanowiła jedyny majątek dłużnika, z którego wierzyciele mogliby skutecznie się zaspokoić. Powódka wywiązała się ze spoczywającego na niej obowiązku udowodnienia niewypłacalności dłużnika. W toku postępowania przed Sądem I instancji przedstawiała liczne dowody w postaci zaświadczeń i pism wystawionych w toku postępowania egzekucyjnego wskazujące na to, że dłużnik nie posiada żadnego majątku, a prowadzona przeciwko niemu egzekucja jest bezskuteczna.

Sąd I instancji słusznie przyjął, iż na pozwanej ciążył obowiązek wykazania, że wbrew przebiegowi egzekucji, dłużnik posiada majątek, z którego wierzyciele mogliby się zaspokoić. Pozwana nie zdołała jednak przeprowadzić dowodu w tym zakresie. Podjęte przez nią próby należało uznać za niewystarczające. Pozwana wykazywała, iż sytuacja finansowa dłużnika uległa poprawie na skutek darowizny z dnia 31 sierpnia 2012 r., na mocy której przekazała na rzecz swojego męża L. P. (1) zakład budowlano-remontowy. Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, za pełnomocnikiem powódki, z przedstawionej kserokopii umowy nie wynika jednak co było jej przedmiotem, ponieważ jej wartość nie została ujawniona. Tym samym Sąd Rejonowy nie mógł ustalić, czy sytuacja majątkowa dłużnika uległa istotnej zmianie na korzyść. Wobec powyższego należy odmówić pozwanej racji, że w ramach prowadzonej w stosunku do dłużnika L. P. (2) przymusowej egzekucji komorniczej, również w dniu orzekania przez Sąd Rejonowy, istniała możliwość zaspokojenia roszczeń alimentacyjnych powodów. O niepolepszeniu sytuacji majątkowej dłużnika w wyniku darowizny z sierpnia 2012 r. oraz o istnieniu stanu jego niewypłacalności w dniu wyrokowania przez Sąd I instancji świadczą datowane na późniejszy okres pisma komornika o bezskuteczności egzekucji.

Do uznania, że dłużnik działa w celu pokrzywdzenia wierzycieli nie jest konieczne, by stworzenie stanu niewypłacalności lub zwiększenie stopnia niewypłacalności dłużnika było przez niego zamierzone. Powszechnie za wystarczające uznaje się, że dłużnik spodziewał się, iż dokonana przez niego czynność może doprowadzić do niezaspokojenia się wszystkich wierzycieli (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 maja 2005 r., sygn.

akt I ACa 1764/04, LexPolonica nr 406130, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2007 r., sygn. akt V CSK 77/07, LexPolonica nr 2794763, komentarz do kodeksu cywilnego księga trzecia zobowiązania tom 1; Wydawnictwo Prawnicze wydanie 6, W-wa 2005 pod. red. G. Bieńka, str. 659). W przedmiotowej sprawie, z uwagi na to, iż zaskarżoną czynność stanowi umowa darowizny znalazło zastosowanie domniemanie prawne z art. 529 k.c., a powódka była zwolniona z obowiązku udowodnienia działania przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Domniemanie to nie zostało jednak obalone przez pozwaną ani w toku postępowania przed Sądem I instancji, ani w toku postępowania apelacyjnego. O świadomości działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli przemawia nie tylko nieobalone przez pozwaną domniemanie z art. 529 k.c., ale także fakt, że do dokonania zaskarżonej czynności doszło już po wszczęciu przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego.

Należy zgodzić się jednak ze stanowiskiem pełnomocnika pozwanej wyrażonym w apelacji, że niewypłacalność dłużnika musi istnieć w chwili orzeczenia przez sąd o żądaniu wierzyciela uznania czynności prawnej dłużnika za bezskuteczną. Znajduje to także potwierdzenie w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., sygn. akt V CKN 280/00, LexPolonica nr 388728).

Mając na uwadze okoliczności ujawnione na etapie postępowania apelacyjnego oraz przyznanie przez powódkę na rozprawie apelacyjnej, że dłużnik w ramach prowadzonego przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego zaspokoił roszczenia alimentacyjne powodów, że powodowie złożyli wnioski o zawieszenie egzekucji na okres sześciu miesięcy wobec spłaty ich należności przez dłużnika stwierdzić należy, iż w dniu wyrokowania przez Sąd II instancji dłużnik nie był niewypłacalny. Tym samym nie została spełniona jedna z przesłanek skargi paulińskiej, których kumulatywnego wystąpienia wymaga ustawodawca.

W tym stanie rzeczy Sąd II instancji zdecydował – działając na podstawie art. 386 § 1 kpc - o zmianie zaskarżonego wyroku w całości i oddaleniu powództwa.

O kosztach procesu i postępowania apelacyjnego orzeczono jak w pkt 2 na mocy art. 102 k.pc. i art. 108 § 1 k.p.c. uznając, że w chwili wytoczenia powództwa i w momencie zamknięcia sprawy przed Sądem Rejonowym istniała podstawa żądania pozwu. Sytuacja zmieniła się dopiero po wydaniu wyroku, nadto należało mieć na uwadze charakter wierzytelności chronionej pozwem (roszczenia alimentacyjne).